

יום ה', י"ד בטבת תשס"ג (19 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

תוך כדי חיפוש (שלא מצאתי) על השלמה לידיעה כי הונף היום, י"ד בטבת תשט"ז (1956-57), דגל ישראל מעל להר סיני (כנראה בעקבות מבצע קדש שהחל כחודש וחצי לפני-כן...?) עיניי ראו את הידיעה הבאה שחיממה את הלב, מכמה ימים לפני-כן:
"תושבים בבאר-שבע החליטו להטיל חרם על תושבת העיר שלקחה שתי לירות מחייל שחזר מסיני, וביקש ממנה רשות להתקלח בביתה."
מה טוב ומה נעים לזכות להיות תושב העיר הזאת...

~~~

על עניין התרבות העברית\החינוך בארץ לאחר "מלחמת השפות":

התפשטות אורח החיים החילוני והתגבשותה של התרבות העברית במושבות ובערים התחוללה על רקע של "עזובה תרבותית", לפי השקפת מחולליה, ללא השפעה מצד הסביבה התרבותית הערבית-תורכית. משקיפים מתחו ביקורת על הרמה הנמוכה של היישוב החדש, הן מצד המסורת הן מצד מצב ההשכלה והדיבור בלשון העברית. מטרתה של האידיאולוגיה של "תחייה תרבותית" ביישוב החדש היתה לחדש אורחות חיים, נורמות התנהגות ויסודות תרבותיים, במובן הרחב של המושג "תרבות", וליצור "חיים תרבותיים עבריים מלאים". היא העניקה ליישוב החדש, בדור השני שלו, צביון עברי-לאומי ארץ-ישראלי חילוני. ובמישור התרבותי טושטשו ההבדלים בין הקבוצות החברתיות השונות שלו, וחלקים רחבים של היישוב הישן התמזגו ביישוב החדש בסוף התקופה. היישוב העברי החדש הוא שהעניק, בעיקרו של דבר, ליישוב היהודי בארץ את דמותו ואת אופיו. [ההיסטוריה של א"י]

~~~

ולעומת זאת, בפרשת השבוע, פרשת "ויחי", המסיימת את חומש בראשית, יעקב אבינו עומד לברך את בניו טרם פטירתו. "ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים. הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם." [בראשית מ"ט 1 - 2]
אומר על כך הרב הירש: דבר זה מסתבר אם רק נזכור כי "האסף" יכול להיאמר גם ביחס ליחיד: "עד האסף מרים" [במדבר י"ב 15] "אסף" פירושו: להוציא דבר מתוך חוג זר, ממקום שאינו ראוי לו, ולקלוט אותו במקום הראוי. מכאן "האספו": הנתקו מכל זר ונכר, והיוועדו כאחד במטרתכם המשותפת! היו נקלטים במה שמשותף לכולכם! עמדו כולכם על קרקע אחת! "האספו" מצווה להיוועד – מבחינה רוחנית – בנקודה אחת לשם מטרה אחת. כנגדו "קבץ" מוסב תמיד על רבים המזדמנים – מבחינה חיצונית – במקום אחד. יעקב ראה את בניו ברגע זה בעיני רוחו – לא בצד השווה לכולם – אלא בהבדלים האופייניים שביניהם. לפיכך: "ככל שאתם שונים זה מזה, התמסרו – בעצם ההבדלים האלה – לרוח האמת המשותפת לכולכם. רק משתהו חדורים רוח אחת, תבוא אחרית הימים." "הקבצו ושמעו!": על שתי מילים אלה עומדת כל ההיסטוריה היהודית עד לאחרית הימים. מבחינה חומרית הרי אתם בני יעקב, מיעוט חסר אונים; "היקבצו" – היו מאוחדים, התגבשו לעם אחד, אל תתפוררו, כוחכם באחדות, ב"קבוצה". ועוד: שמעו בני יעקב – רק כך יוכלו גם המעטים החלשים לנחול נצחון על "לו עמי שומע לי, ישראל בדרכיי יהלכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים פ"א]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי

יום נעים ושמח ושבט שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 16¹⁹

צאת השבת (ב"ש): 17¹⁷

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', י"ד בטבת תשס"ג (19 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הרבים הגיבורים. רק בכוח הרוח, ה"שמיעה", בכח ההתמסרות לערכי הרוח. ... הנה זו צוואת יעקב אבינו, "אחדות ורוח", באלה הוא רואה את כח בניו וחייהם.

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכיי יהלכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי." [תהלים פ"א]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי

יום נעים ושמח ושבט שלום!

כניסת השבת (ב"ש): 16¹⁹

צאת השבת (ב"ש): 17¹⁷

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.